

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MDLX. ad annum MDCXXIII.

Parisiis, 1644

Titvlvs II. Qvæ Ad Missam, Divina Officia, ecclesiæ cultum, & ad
ecclesiasticos spectant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15522

ANNO
CHRISTI
1569.

cuius testimonii fide sibi testatum fiat, ex Tridentini Concilii præscripto denuntiationes, quæ necessariae sunt, aut ordinarii sui voluntate omittas esse, aut factas quidem, nullumque legitimum impedimentum ab ullo homine significatum, quo minus tale matrimonium contrahi liceat. Illud vero testimonium si a parochio alienæ diœcesis fiet, ab ordinario loci, aut ab eo cui hoc ille delegarit, subscriptione ac sigillo comprobatum sit.

Decretum XXVII.

Q V I sponsalitia contraxerint, si vna ante coierint quam coram parochio & testibus matrimonium inter eos celebratum sit, illius peccati, quoniam in eo sæpe delinquitur, absolutionem episcopo reseruatam esse volumus, grauemque illis poenitentiam imponi.

Decretum XXVIII.

N E parochus ullo alio loco, quam in ecclesia ipsa, quæ sacramentorum proprius locus est, sponfos matrimonio iungat, nisi ex facultate ab episcopo permittatur.

Sponsi autem, cum in ecclesiam conueniunt, vel ad matrimonium contrahendum, vel accipiendam benedictionem, ne parochus vlla cuiusuis generis musica instrumenta afferri patiatur. Quod si ab ipso moniti id facere contempserint, tamdiu eis matrimonii celebrationem aut benedictionem differat, quoad sancte, vti debent, ob id ad ecclesiam accesserint.

Decretum XXIX.

C O N C U B I N A R I I legitime admoniti, si concubinas non eiecerint, abduxerintque se omnino ab earum consuetudine, contra eos episcopus etiam Tridentini Concilii auctoritate & excommunicatione, tum aliis præterea poenis, seuerè agat.

T I T V L V S I I .

Q V A E A D M I S S A M , D I V I N A O F F I C I A ,
ecclesiæ cultum, & ad ecclesiasticos spectant.

Decretum I.

Q V O D patrum decretis & Tridentino Concilio sancitum est, vt ne alienæ diœcesis clerici absque commendatitiis literis ab ullo episcopo recipiantur, quo faci-

lius illud executionem habeat; parochus quispiam, vbi primum cognouerit in parochia sua ecclesiasticum hominem alienæ diœcesis vel domicilium constituisse, vel apud aliquem diuertisse, vel in caupona hospitio exceptum esse vt aliquot dies commoretur, quamcitissime poterit, octo ad summum dierum spatio, eius nomen & patriam, si in vrbe est, episcopo, eiufve vicario; sin autem in diœcesi, foraneo vicario illius regionis denuntiet. Eorum autem cuiusque cura sit, illum ad se accersere, mandareque literas commendatitias sibi ab eodem ostendi; quas tamen vicarius foraneus non comprobabit, nisi consulto episcopo. In iis autem comprobandis ea feruentur, quæ superiori item prouinciali Synodo hoc de genere constituta sunt.

Decretum II.

QVÆ Missas celebrandi facultas sexto quoque mense ex superioris Concilii decreto renouanda, ea vel longiori temporis spatio arbitrato episcopi concedi, vel semel concessa, prorogari possit.

Decretum III.

NE in monialium ecclesiis, ac ne in iis quidem quæ episcopi curæ subiectæ non sunt, sæculari cuiquam sacerdoti, etiam si vbique celebrandi facultas generatim, nisi a sede apostolica ei data esset, Missæ sacrum facere liceat, præterquam cui nominatim id ab episcopo concessum est. Qui contra admiserit, a Missæ celebratione suspensus sit eiufdem arbitrato.

Decretum IV.

ECCLESIASTICA dignitate, aut canonicatu præditus, si in ecclesia, vbi eam eumve obtinet, Missas conuentuales pro ratione ipsius aut dignitatis, aut canonicatus ad episcopi, ex Tridentini Concilii auctoritate, præscriptum celebrare contempserit, vel neglexerit; non solum tridui distributionibus, vt superiori Synodo prouinciali sancitum est, mulctetur, verum etiam ab ordinis sui munere suspendatur ipsius episcopi arbitrato.

Decretum V.

QVI ecclesiasticum beneficium obtinet, cui id oneris iniunctum est, vt rector vel toto anno, vel certis diebus Missam celebret; is singulis mensibus saltem semel

ANNO
CHRISTI
1569.

Missam, quæ de defunctis dicitur, pro illis mortuis celebrat, qui vel illud dotarint, vel aliquid ei legarint, vel donarint; idque, nisi sapius pro mortuis celebrare debet, vel ex institutione, vel ex alia oneris sibi iniuncti ratione.

Decretum VI.

CUM corpus Iesu Christi Domini sustollendum est in Missa conuentuali, & in ea item Missa, quæ in vnaquaque parochiali ecclesia a parochio celebratur, tum signum sono campanæ detur, cuius soni significatione fideles, qui in ecclesia Missæ sacrificio tunc non interfunt, admoniti, ad tanti tamque magni mysterii ac beneficii recordationem animum excitantes, mente supplici religiosas preces pie adhibeant.

Decretum VII.

QUÆ processiones post solennem illam, quæ mane in celebratione corporis Domini fit, vel eodem die, vel reliquis sequentibus septem diebus obiri solent, eæ ne fiant, nisi quibus ecclesiis episcopus concesserit, iisque facultatem tantum det, vt mane, non a prandio habeantur, nisi temporis iniuria impediret quo minus mane obiri possent.

Decretum VIII.

CUM primum metropolitani literis Concilii prouincialis celebrandi dies episcopis significata erit, illud ipsi curent, vt in omnibus & vrbis & diœcesis suæ parochialibus ecclesiis, quinta quaque feria, in singulas hebdomadas, quoad illud de more absolutum ac dimissum erit, Missa de Spiritu sancto celebretur; in cathedrali autem, & collegiatis ecclesiis processionum præter ea munus singulis diebus dominicis obeatur: ex animoque preces fiant pro optimo ipsius Concilii euentu. Hoc idem plane seruetur, vbi a proprio episcopo diœcesanæ Synodi celebrandæ dies indicta erit.

Decretum IX.

CLERICVS cum in aliquam ecclesiam vel ad processiones, vel ad stationes obeundas, vel ad funus conuenit, illud meminerit, se esse in domo Dei sancta, quæ domus est orationis. Quare nullus cuiusuis ordinis clericus aut sacerdos in ecclesia deambulet: nec in confabulationibus & congressibus, eo loco indignis, versetur: sed vnusquisque aut solus, aut comitibus, sociisque aliis adiunctis,

religiosas preces Deo in causa adhibeat, quamobrem clericus vniuersus conuocatus est.

ANNO
CHRISTI
1569.

Cum autem statio celebratur, ne vllus interim clericus extra ecclesiam maneat, sed omnes intus sint, omnique pietatis consensione Deo statutas illas preces canant.

Decretum X.

SEXTA quaque feria, in singulas hebdomadas, paulo ante horam nonam, signum in vnaquaque ecclesia, campanæ sono detur, quo fideles admoniti eadem hora Iesu Christi Domini passionem omni intima mentis pietate recolant; terque orationem dominicam, & salutationem angelicam ex animo pronuntiantes, quadraginta dierum indulgentiam, quam in sua quisque episcopus diœcesi concedet, consequantur.

Decretum XI.

EPISCOPI curent, in sua quisque diœcesi, vt officia diuina, quæ singulis canonicis horis præstari debent, & publice in ecclesia, & priuatim a singulis sacerdotibus clericisve inferioris ordinis, qui illa obire debent, celebrentur & peragantur ad præscriptam breuiarii Romani nuper editi rationem: nisi tamen ecclesiæ eiusmodi sint in quibus ex veteri consuetudine, vt summi pontificis Pii quinti literis, eo nomine confectis, cautum est, alius ritus aliaque ratio adhibeatur. Si vero secus a quibusdam factum erit, cum isti, vt eisdem summi pontificis literis nominatim sancitum est, horarum canonicarum officio, quod debent, non satisficient; eos ipsos episcopi pœnis iis mulctent, quæ Lateranensi Concilio a Leone X. & prouinciali Synodo superiori contra clericos constitutæ sunt, qui canonicarum horarum officium intermittunt.

Decretum XII.

IN vnaquaque plebe episcopus duos, vnumve saltem sacerdotem, ecclesiasticorum rituum vsu peritum, constituere curet, qui alios sacerdotes & clericos ceremoniarum, quæ in Missa, & in diuinis officiis rite obeundis requiruntur, disciplina instruant diligenter. Qua in re libellus de Missæ ceremoniis adhibeatur, qui nostra cura conscriptus in lucem prodibit.

Decretum XIII.

IN singulas hebdomadas canonici cuiusvis ecclesiæ ca-

ANNO
CHRISTI
1569.

pitulum habeant ; in quo cum quærat , an superioris Concilii decreta de diuinorum officiorum ratione seruentur ; an si qui item errores in sacrarum ceremoniarum ritu commissi sint ; tum legatur pars aliqua earum rerum , quæ de vita & honestate clericorum nostris constitutionibus præscriptæ sunt , vel illarum , quæ catechismo Romano , aut aliis item libris expressæ ad Christianæ pietatis doctrinam , vitæque ecclesiasticæ disciplinam & rationem pertinent : tum etiam in aliis spiritualis vitæ exercitationibus ipsi versentur : idque omne prout episcopo , capitulive præfecto visum erit. Quo in capitulo ne quidquam aliud quod ad rerum temporalium curam , ac procurationem pertineat , prius agatur geraturve , quam ea tractationis ratio habeatur , quæ tota in rebus spiritualibus posita sit.

Decretum XIV.

CANONICI mortui funus , eiusve , qui eiusdem ecclesiæ , in eave , dignitatem obtinebat , capituli sumptibus a reliquis canonicis fiat ; tum pro eius animæ salute Missa conuentualis celebretur ; & vnusquisque item canonicus , ministerve eiusdem ecclesiæ , qui sacerdos sit , Missam itidem pro eo celebret.

Decretum XV.

PAROCHVM vrbani ægrotantem & is qui vicinior est parochus , & cleri in illa regione , vbi æger est , præfectus ; diocesanum vero itidem & vicinior parochus , & plebanus , vel archipresbyter , vel præpositus , in cuius plebania , aut archipresbyteratus , præposituræve finibus ægrotus habitat , statim inuisant ; cum eius ægritudinem , morbumve acceperint ; tum post crebro ad eundem veniant : illaque omnia officia præstent , quæ ad animæ salutem eitum maxime necessaria sunt ; sacram eucharistiam , & , cum opus erit , sacrum extremæ vnctionis oleum idem parochus vicinior eidem ministret ; & illius morientis animam Deo religiosis precibus commendet. Eius mortui funus vniuersi illius regionis , in qua ille habitabat , præposituræve , plebanatus , aut archipresbyteratus parochi obeant ; nisi foraneus illius regionis vicarius minorem numerum statuendum censuerint.

Primo item post eius obitum die , eorum vnusquisque pro ipsius animæ salute Missæ sacrificium faciat. Quod si eo

die pro mortuis fieri ex ecclesiæ instituto vetitum sit ; alio proximo die , quo interdictum non sit , omnino fiat.

ANNO
CHRISTI
1569.

Decem præterea ad summum dierum spatio omnes in ecclesiam conueniant , quæ eis a clericorum regionis præfecto , aut vicario foraneo præscribetur. Quæ in ecclesia pro mortuo rectore Missam conuentualem solenni ritu celebrent : tum supplicationibus & precibus Deum pie sancteque orent , vt orbatogregi rectorem dare velit iuxta cor suum.

Quicumque vero eiusmodi pietatis officia præstiterint , eorum nomine causare nihil neque exigant nec petant.

Is vero cui vacantis ipsius parochialis ecclesiæ administratio commissa est , fideles illius parochiæ incolas sæpe hortetur , vt omni intima animi pietate a Deo rectorem precentur , qui illius ecclesiæ curationem gerere recte possit.

Decretum XVI.

CANDELÆ , cerei , & quæ intortitia vocantur , in mortui funere adhibita , superioris Concilii decreto sacristiæ illius ecclesiæ addicta , in qua funus fit , aut mortui corpus in sepulturam traditum est , si quæ in Missarum celebratione , & reliquis diuinis eiusdem ecclesiæ officiis supererunt , ea omnia vel ipsius ecclesiæ rectori , vel iis ad quos ante illius decreti promulgationem eiusmodi candelæ , cereique pertinebant , in alium eiusdem ecclesiæ usum , vel ad suam etiam vitæ sustentationem , arbitrato suo , conuertere liceat.

Decretum XVII.

QUÆ superiori prouinciali Synodo decreta sunt ad tollendas rectorum ecclesiarum in exequiis & funere partiones , & exactiones illicitas , aut quæ simoniacæ labis , vel sordidæ auaritiæ suspensionem afferrent ; ea a plerisque in eam partem accipi animaduertimus , vt occasione inde sumpta , ecclesiæ , non seruato piarum consuetudinum usu , debitis elemosynis defraudentur. Quare episcopus habita & locorum & personarum ratione in funeribus , & exequiis , quæ pia instituta & consuetudines laudabiles sibi videbuntur , arbitrato suo seruari iubeat sacrorum Canonum auctoritate ; contumacesque compellat omni iuris remedio.

Decre-

Decretum XVIII.

ANNO
 CHRISTI
 1569.

CVM Christianæ pietatis rationi illud alienum sit, ad ornatum templorum adhiberi ea, quæ non modo religionem non excitant, sed per ea intuentium mentes facile incidunt in fœdas turpesque cogitationes; propterea, ne quis ad illa ornanda peristromatis aulæisque vtatur, quæ obscœnis figuris intexta sint; neque item pictas imagines, & signa adhibeat, quæ vel Ethnicorum hominum, vel aliarum rerum, loci sanctitati repugnantium, formam ac speciem præ se ferant; in omni præterea publicarum supplicationum, processionumve apparatu, quæ obscœnarum rerum speciem ostendunt, ea ne adhibeantur.

Decretum XIX.

QVÆ pallia, aliaque sacra indumenta, altarium vsui ac ornatiui addicta sunt, ea ad sedis episcopi, alteriusve hominis ecclesiastici, vel laici quavis dignitate præditi apparatus, aut ad funeris exequiarumve pompam, aut aliarum rerum, quæ profanæ sint, vsum, siue ornamentum ne adhibeantur.

Decretum XX.

QVÆ vestes & ornamenta cuiusvis generis, ad vsum sacrum comparata, & ecclesiæ instituto benedici debent, ea in Missæ sacrificio, ceterisque diuinis officiis ne prius adhibeantur, quam solennibus precibus ab episcopo, vel ab alio, qui auctoritatem habeat, benedicta sint.

Decretum XXI.

LIBRI sacri veteris & noui testamenti, volumina item sanctorum patrum nostræ fidei interpretum, tum scripta etiam ecclesiastica, quibus & res & verba diuina consignata sunt, etsi temporis vetustate omnino consumpta, ad rerum tamen vilium ac sordidarum vsum ne vlllo pacto conuertantur, sed in ignem potius coniiciantur.

Decretum XXII.

ILLVD curet episcopus, vt ne laicorum hominum ædes in posterum ædificentur, quæ ecclesiarum parietes vlla ex parte attingant. Si quæ vero fenestræ, siue ecclesiasticarum, siue laicarum ædium in ipsis ecclesiarum parietibus insunt, vnde in ecclesias conspectus sit, efficiant vt duobus saltem post huius Concilii promulgationem mensibus obstruantur.

Concil. Tom. 36.

Y

*Decretum XXIII.*ANNO
CHRISTE
1569.

NE in ecclesia laici homines de rebus profanis, aut de iis quæ ad ipsam ecclesiam non pertinent, congregationes, concilia, vel quæ parlamenta publica dicunt, habeant.

Quæ vero Lugdunensi Concilio olim a Gregorio decimo, & nuper a summo pontifice Pio V. ad tollenda in ipsis ecclesiis colloquia, congressus, deambulationes, & ad earum cultum sancita sunt; in iis præstandis episcopus omnem vel maximam diligentiam adhibeat. Canonicos vero, ecclesiarumve rectores, & alios item, ad quos spectat, in munere, quod ad eam curam attinet, obeundo negligentes vel contumaces pœnis afficiat, quas illi eadem summi pontificis sanctione subeunt.

Sique præterea in iis ipsis exequendis regulares negligentes esse animaduernerit, illos ad eiusdem summi pontificis in eadem bulla præscriptum grauissime corripiat.

Decretum XXIV.

ILLVD interdicit episcopus, ne in vllis eleemosynarum oblationibus, quæ cuius ecclesiæ sunt, musica instrumenta, organo excepto, in ecclesia adhibeantur; neve alia fiant vel gerantur, quæ domo Dei indigna sint.

Ne item puellæ eleemosynas ecclesiarum, aut ecclesiasticorum hominum nomine quærissent, id quod non sine earum pudicitia discrimine quibusdam in locis introductum erat.

Decretum XXV.

EPISCOPVS ipse, tertio quoque mense saltem, nisi iusta causa impeditus sit, seminarium visitet; in eoque visitationis munere, adhibitis etiam, si modo ei videbitur, aliis doctis & piis viris, tum de magistrorum diligentia, tum de progressibus, quos & in vitæ disciplina, & in literarum studiis seminarii clerus habuerit, accurate inquireat. Idem certas seminarii clericis constitutiones præscribat; quas frequenti eorum conuentu in singulos menses legi curent; quo sæpius repetita, illorumque mentibus impressa, feruentur diligentius.

Decretum XXVI.

DIACONI, subdiaconi, & reliqui clerici inferioris ordinis confessionem, & communionem frequentent, vt

ANNO
CHRISTI
1569.

superiori Synodo præsriptum eis est. Confiteantur autem iis tantum sacerdotibus, quos ad audiendas eorum confessiones idoneos episcopus & in vrbe & in diœcesi comprobabit: dummodo talis sit numerus eiusmodi sacerdotum, vt confiteri volentes delectum habeant inter illos. Sacræ vero eucharistiæ communionem in propria parochia vel in alia ecclesia, quam episcopus statuet, diebus festis percipient, idque in Missa solenni, si modo eo loco eoque die celebrabitur.

Illius autem rei fidem tertio quoque mense episcopo exhibebunt.

Decretum XXVII.

SUPERIORI Concilio iussum est, canonicos & alios clericos sacris concionibus interesse, quod cum ab eisdem non ita præstetur vt debet, pœnis propositis id efficiendum censuimus, quod iussu & cohortationibus fieri non potuit. Quare canonici cathedralium, tum collegatarum etiam ecclesiarum, & reliqui præterea clerici, si tempore Concilii superioris constitutione præscripto, non interfuerint sacris concionibus, aut ad eas sacrarum literarum interpretationes, lectionesve non accesserint, quas ipsis episcopus præscripserit, mulctentur eiusdem episcopi arbitratu.

Decretum XXVIII.

CVRET episcopus, vt qui clerici certæ ecclesiæ ministerio adscripti non sunt, ii dominicis festisque singulis diebus in parochiali ecclesia, in cuius finibus eorum quisque habitat, ecclesiasticum beneficium obtinet quod residentiam non requirit, aut in ea, quæ episcopo videbitur, rectori operam, atque adiumentum nauent ad diuina officia celebranda.

Qui vero certis ecclesiis adscripti sunt, in ipsis diebus ad eas conueniant, & in iis functiones eas præstent, quæ vnicuique eorum ab episcopo præscriptæ erunt. Si tamen iis diebus aliquando ad diuina officia obeunda, ad funeraue in alias ecclesias vocabuntur, eo illos accedere permittat episcopus.

Rector autem in cuius ecclesiam illi conueniunt, tertio quoque mense episcopo referat, vel literis significet, non solum an huic decreto ab illis obtemperetur; verum

etiam an ea præstentur, quæ superiori prouinciali Concilio illis præscripta sunt, tum de habitu, tum de tonsura clericali, tum de eorum vitæ consuetudine.

ANNO
CHRISTE
1569.

Decretum XXIX.

EPISCOPVS sacerdotes aliquot vitæ integritate & scientia probatos in vrbe deligat, a quibus clerici inferioris ordinis, sæpe conuocati, vitæ ecclesiasticæ moribus instituantur. Eos autem ipsos clericos vniuersos semel, atque iterum, saltem quotannis episcopus ad se item conuenire iubeat, vt progressionem intelligat, quas quisque eorum ad literarum cognitionem, tum ad vitæ spiritualis disciplinam fecerit.

Decretum XXX.

VT quæ de sacerdotalibus conuentibus, in diocesi habendis, semel superiori Concilio præscripta sunt, ea, quoad eius fieri potest, recte atque ordine gerantur, hæc eis addenda censuimus;

Ne sacerdotum conuentus festis iis diebus habeantur, quos coli ecclesiæ præcepto institutum est; nec vero illis diebus, quorum præcipua celebritas in locis agitur, vbi is conuentus iis ipsis diebus futurus esset. Parochus vero ecclesiæ, in qua eiusmodi congregatio futura est, die dominico, qui illam proxime antecedit, eius habendæ tempus populo significet, eumque hortetur, vt illo ipso die ad ecclesiam conueniat, tum vt orationum, quæ & pro viuis & pro mortuis ibi fient, particeps sit, ac indulgentiarum quadraginta consequatur, quam ab vnoquoque episcopo in sua diocesi illis concedendam decernimus, qui diuinis officiis, tunc celebrandis, intererunt; tum etiam vt sacram concionem audiat, quæ eo tempore in Missæ celebratione habebitur. Quæ vero quæstionum explicationes singulis mensibus habitæ in iis ipsis conuentibus erunt, & si quæ præterea quæstiones in illis ipsis disputationibus inciderint, quæ non satis tum explicatæ sint, eas omnes, literis consignatas, vicarii foranei quamprimum ad episcopum mittant: cuius iudicio illæ, vel explicatæ, vel comprobatæ, in codicem, eius rei nomine confectum, quem vicarius foraneus custodiat, referatur. Ex eorum conuentuum progressu si vicarii foranei animaduertent sacerdotes quosdam ad doctrinæ studia, in quibus maxi-

ANNO
 CHRISTI
 1569.

me versari debent, desidiam quamdam, vel negligentiam adhibere; eos ad episcopum deferant, cuius auctoritate illorum culpæ, vt opus erit, occurratur. Vt autem in iis studiorum exercitationibus vnusquisque sacerdos maiores progressus habere possit; in qua parochia quinque saltem sacerdotes erunt, eos in singulas hebdomadas bis ad priuatas inter se studiorum disceptationes parochus conuocet, in quibus vel aliquam catechismi Romani lectionem tractent; vel quæstiones aliquas de conscientia casibus explicent; vel huius, superiorisve Concilii prouincialis, aut diocesanae Synodi, quam eorum episcopus habuerit, partem aliquam studiose legant. Quod si ei parochia prope erit aliquod regularium monasterium, vbi aliquis sit ad sacrarum literarum ecclesiasticarumque rerum explicationem aptior, curent etiam illius opera atque studio adiuuari.

Ad has priuatas sacerdotalis studii exercitationes, clericos etiam, qui intra illius parochia fines habitant, adhibeant; vt eos rerum ecclesiasticarum cognomine instructiores in ecclesiis habeant.

Quicumque vero huic priuato conuentui interesse recusarit, eum parochus ad episcopum deferat, qui quo maximo poterit studio, curet vt huic decreto obtemperetur.

Decretum XXXI.

VT quod de mantelleti vsu alias prouinciali Synodo per nos decretum est executionem habeat, decernimus, vt ne quiuis alii, nisi abbates, referendarii & protonotarii eo breuiori vtantur, quam tunica talaris interior sit. Metropolitanæ autem nostræ & aliarum huius prouincia cathedralium ecclesiarum canonicis, præpositis item & aliis clericis, ecclesiastica, aut doctoratus dignitate præditis, exterioris tunicae, seu mantelli vsu concedimus, quod tamen interiorem tunicam talarem longitudine adæquet.

Reliquis autem clericis, qui hoc decreto nominatim expressi non sunt, mantelleti & mantelli vsu interdiciamus.

Decretum XXXII.

CLERICI in eo officio ne se exercent, vt vllas mulieres etiam quauis dignitate illustres, doceant legere, scribere, ve, aut canere, aliove cuiusuis generis musico instrumento sonare, nisi ii sunt, quibus ætate, moribus & vita proba-

ris, episcopi iudicio id permiffum est, facultate ab eodem scriptis data.

ANNO
CHRISTI
1569.

Ne libris item, de rufico cantu obscœne vel parum pudice scriptis, illi vtantur.

Decretum XXXIII.

QVONIAM superioris Concilii constitutione vetitum est, quo tempore vel sacrorum, vel funeris, exequiarumve causa in vnum clerici conueniunt, non plures ad mensam, quam sex, eosque clericos adhiberi; id cum multis locis facile præstari non queat, propterea quod ecclesiæ sæpe longius inter se distent, graueque sit clericis, de itinere fellis, mane ad ecclesiam suam reuerti, ideo liberum sit parrocho tot conuiuas habere, quot sane in mensa adhibere par esse iudicari; & pro temporis ratione laicum etiam hominem, quem Christianæ pietatis studiosum & sacerdotali conuictu, consuetudineque dignum norit, a mensa non excludere; modo ea seruentur, quæ in parochialibus conuentibus, de frugali, clericalique modestia nostris constitutionibus præscripta sunt; tum sacra item lectio in mensa perpetuo adhibeatur.

Quod vero de mensæ frugalitate & ferculorum numero alias superiori Concilio decretum est, id omnino sic seruetur, vt etiamsi vel vniuersitati, vel cuiuis alii, pacto, consuetudineve, aut vltima quauis voluntate certis quibusdam diebus cibum a sacerdotibus parari oporteat; in eo ab illa decreti ratione ne vlllo modo discedatur, nec sacra lectio in mensa desit.

Decretum XXXIV.

IN quibus ecclesiarum ædibus ad rectoris vsu & domicilium constitutis, & laici præterea, facultate impetrata, habitant, in iis ne propter nuptias quidem saltetur, neve comœdiæ aut spectacula agantur.

Decretum XXXV.

EPISCOPVS clericum alienum, qui in propria diœcesi deliquerit & ad suam diœcesim confugerit, proprio illius episcopo petente, & sibi de clerico, qui deliquit, citatione & contumacia, aut condemnatione fidem mittente, comprehendi & ad illum mitti curet, idque sumptibus petentis.

Decretum XXXVI.

QVI impetrata ab ecclesia discedendi facultate, ali-

quamdiu abfuerit, mensis saltem spatio, postquam redierit, episcopum de suo ad ecclesiam reditu certiore faciat; quod si neglexerit, perinde censeatur ac si non legitime abfuerit.

TITVLVS III.

*QVÆ AD BONA ET IVRA ECCLESiarVM,
piorumque locorum attinent.*

Decretum I.

QVI deinceps ecclesiastici beneficii possessionem adipiscetur, eius beneficii titulum is, etiam ante non monitus, ad mensum ordinario suo ostendat: quod si secus fecerit, dimidia parte fructuum & prouentuum vnus anni mulctetur, qui ex eo beneficio singulis annis percipiuntur; tum omnibus iuris remediis titulum exhibere cogatur.

Decretum II.

CAVEANT episcopi, ne passim atque indistincte omnes beneficiorum ecclesiasticorum cessiones admittant; sed in iis solum casibus, qui summi pontificis Pii V. literis expressi sunt; meminerintque excommunicationem, quæ earumdem literarum sanctione contrahitur, apostolicæ sedi referuari.

Decretum III.

SACRI Tridentini Concilii auctoritate, ea cathedralium & collegiatarum ecclesiarum statuta constitutionesve quascumque, etiam iureiurando & quavis auctoritate communitas, consuetudinesque illas, etiam immemorabiles, quæ etsi minus expressam simoniam, at sordidam tamen auaritiam præ se ferunt, antiquamus, abrogamus, atque rescindimus, quibus illud inductum est, vt qui nuper in canonicorum capitulum, aliorumve ecclesiasticorum hominum collegium adscriptus, capitulique, aut collegii iudicio ad ea canonicalia, aut alia, quæ ad eos pertinent, obeunda munera idoneus comprobatus est; sex tamen mensibus, qui probationum nomine vocantur, choro inseruire ante debeat, quam distributiones quascumque, etiam quotidianas, percipiat; aliisque canonicis, vel aliis eiusdem collegii hominibus accrescat; quæ portio sibi, eo temporis spatio inseruienti, iure obueniret. Illudque in perpetuum iube-